

INGEZONDEN.

CHRONISCHE VULVO-VAGINITIS GONORRHOICA BIJ JONGE KINDEREN.

Chronische vulvo-vaginitis bij jonge kinderen is een kruis voor ouders en geneeskundigen en de eindelooze behandeling put het geduld der partijen in die mate uit, dat dikwijls een van beiden haar staakt. Wat gebeurt er dan verder met die kinderen? Zonder behandeling of althans zonder een behandeling die men doeltreffend zou kunnen noemen, slijt de ziekte uit en geneest het kind. Hetzelfde ziet men bij de cervix-gonorrhoe van vrouwen geschieden. Ook aan de langdurige bewerking van deze kwaal onttrekt menige patiënte zich eigenmachtig, en menigeen geneest ten slotte. Dit ervaart wel ieder gynaecoloog: bij vrouwen zoowel als bij kinderen kan de gonorrhoe van cervix of vulva van zelf genezen. Dit geschiedt echter niet bij allen: bij sommige vrouwen ontwikkelt zich salpingitis, dikwijls een gevolg van de behandeling, maar somtijds zonder dat deze een rol kon spelen. Bij kleine meisjes treedt infectie der diepere deelen veel minder vaak op. Ik zelf heb een uitbreiding van het proces op eileiders en buikvlies bij het jonge kind nog nooit gezien, maar dit zou gereedelijk kunnen worden verklaard door het feit, dat men in het algemeen [dergelijke jonge personen niet bij den gynaecoloog brengt. Toch ziet ieder vrouwenarts genoeg kinderen met vulvo-vaginitis gonorrhoeica, om daarover te mogen meespreken. Hieraan ontleen ik dan ook het recht, naar aanleiding van het lezenswaardig opstel van collega GOEDHART over dit onderwerp in n°. 15 van dit *Tijdschrift* (7 Oct. 1911), een woord ter waarschuwing te doen hooren. Ik vrees, dat deze of gene collega, ten einde raad door het eeuwige getob met zijn kleine patiëntjes, vol hoop en geestdrift het gynaecologische miniatuur-gereedschap der Amsterdamsche dermatologische kliniek zal ter hand nemen! Ik acht dat een gevaar, 1°. omdat het optreden van salpingitis er door zou kunnen worden in de hand gewerkt, en 2°. omdat het een ramp is voor het kind, reeds op dezen leeftijd kennis te maken met langdurige gynaecologische bewerkingen. Geheel en al kan men deze bij de behandeling der vulvo-vaginitis niet ontgaan: ik bepleit geenszins een negatieve therapie met de belofte van spontane genezing! Men kan echter den sexueelen prikkel, aan de bewerking verbonden, zeer aanzienlijk beperken: spoelingen, op de gebruikelijke wijze verricht met een canule, die in de scheede wordt gebracht, staafjes, met geneesmiddelen, die in de scheede worden gelegd, specula, die de portio vaginalis bloot leggen, zijn m.i. alle verwerpelijk. Ik meen de minst schadelijke toepassing der behandeling hierin gevonden te hebben, dat men alleen den straal (sol. nitr. arg. 1:1000 of sterker) uit de irrigator-canule op het gemakkelijk zichtbaar te maken hymen richt: dit opent zich hierdoor voldoende, om het vocht, zoo noodig, in de scheede te laten dringen. Het spreekt wel van zelf, dat men in het begin, zoolang de scheede nog niet merkbaar is aangedaan, juist zorgvuldig vermijdt vloeistof en gonococcen daarin te jagen.

Een snelkuur is ook met deze methode niet mogelijk, en zware proeven heeft ook mijn geduld daarbij moeten doorstaan. Toch herinner ik mij slechts

zeer enkele gevallen, waarin ik b. v. tot het inspuiten van zalven heb moeten overgaan, waarbij ook al weder het inbrengen van de canule zelf in de scheede vermeden werd.

Enkele gevallen mogen er voorkomen, die krachtiger behandeling vereischen: ik zag die tot heden niet, maar ik kan ze mij voorstellen. Moge men dan desnoods de cervix-behandeling daarvoor bewaren. Men vergete echter niet, dat de geslachtsdeelen der volwassen vrouw reeds zoo schrikbarend veel onnoodige en gevaarlijke gynaecologische „behandelingen” hebben te lijden, en beware het jonge kind zoo lang mogelijk daarvoor!

Utrecht, 7 Oct. 1911.

B. J. KOUWER.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Staatsbegrooting voor 1912.

Bij hoofdstuk VI (departement van marine) wordt in een afzonderlijke bijlage door den inspecteur van den geneeskundigen dienst der zeemacht, dr. DE BRUYN KOPS, een beknopt verslag uitgebracht omtrent den gezondheidstoestand der Nederlandsche zeemacht in 1910. Het aantal behandelde lijdens bij het personeel dienende in Nederland, op schepen buitengaats en in West-Indië bedroeg 6330 (1018 oude en 5312 nieuwe); van hen zijn 5690 hersteld, 14 overleden, 362 op andere wijze uit de behandeling gegaan, en 264 nog onder behandeling gebleven. Deze cijfers waren voor het Europeesche personeel dienende in Indië 3349 (740 oude en 2609 nieuwe), 3120 hersteld, 19 overleden, 100 uit de behandeling gegaan en 110 gebleven; en voor inlandsch personeel 1799 (628 oude en 1171 nieuwe), 1712 hersteld, 6 overleden, 26 uit de behandeling gegaan en 55 gebleven. De algemeene gezondheidstoestand was iets gunstiger dan in 1909. Op 100 man kwamen voor 92.6 nieuwe zieken tegen 98 in 1909, terwijl het gemiddeld aantal ziektedagen per hoofd bedroeg 16.3 tegen 16.6 in 1909 en het sterftcijfer per 100 man 0.30 tegen 0.32 in 1909. Voor de eerste groep vermeerderde wel het percentage nieuwe zieken een weinig, maar het aantal ziektedagen daalde per man van 13.2 tot 12.77 en het percentage der overledenen van 0.30 tot 0.14. Bij het Europeesch personeel in Indië was het sterftcijfer hooger nl. 0.66 pCt. tegen 0.32 in 1909 en 0.22 in 1908. De oorzaak is grootendeels te zoeken in het epidemisch heerschen van cholera asiatica, waaraan 9 personen overleden. Tegenover de verliezen aan cholera staat het verminderen der ziektecijfers aan malaria, zoowel de primaire gevallen als de recidieven. In den buitendienst werden 4551 lijdens behandeld; 45 stierven. Op de Rijkswerven kwamen 212 verwondingen voor tegen 231 in 1909; 7 waren nog in behandeling van 1909; 207 herstelden, geen een overleed, 4 gingen uit de behandeling en 8 bleven op 31 Dec. onder behandeling.

Bij hoofdstuk VIII (departement van oorlog) deelt de minister mede, dat hij van plan is nog een aanvullingsbegrooting voor 1912 in te dienen, waarbij voor verschillende doeleinden gelden zullen worden aangevraagd; een dier